

Investeeringis- ja pensionifondide sektori I kvartali 2021 ülevaade

Eesti avalike fondide varade maht kasvas 2021. aasta esimeses kvartalis 1,9% ehk 113 miljoni euro võrra ning oli kvartalilõpu seisuga kokku 6,11 miljardit eurot. Eelmise kvartaliga võrreldes (IV kv 2020: 5,7%) oli kasv tagasihoidlik ja seda eelkõige muutuste tõttu kohustuslikes pensionifondides, mille varade maht moodustab ligi 88% avalike fondide kogumahust. Nimelt algasid 2021. aasta veebruaris igakuised ühekordsed väljamaksed eelpensioni- ja pensioniealistele, mille tagajärjel vähenes peamiselt konservatiivse strateegiaga kohustuslike pensionifondide maht. Teisalt moodustavad konservatiivse strateegiaga fondid vaid väikese osa II samba kogumahust: kvartali alguses 3,7% ja kvartali lõpus 3,1%. Väljamaksete kiuste kasvas II samba varade maht kvartali kokkuvõttes 1,6% ehk 83,5 miljoni euro võrra (IV kv 2020: 5,2%, 260 mln eurot). Esimeses kvartalis peatas II sambasse tehtavad sissemaksed 2731 inimest ning 152 675 inimest esitas avalduse II sambast raha väljavõtmiseks, kuid selle mõju fondide mahule avaldub alles septembris.

Põhinäitajad	IV kvartal 2020	Muutus	I kvartal 2021
Avalike fondide varade maht	6,03 mld €	?	6,14 mld €
II samba fondide osakaal	87,9%	?	87,7%
Avalike fondide osakuomanike arv (va pensionifondid)	15 061	?	16 964
Pensionifondide osakuomanike arv (II + III sammas kokku)	927 268	?	929 222
Tegutsevate avalike fondide arv	50	?	50

Vabatahtlike pensionifondide varade maht jätkas samuti kasvu. Kvartalis avati 2717 uut III samba pensionikontot ning varade maht kasvas 9,5% ehk 24,3 miljoni euro võrra. Sellegipoolest on võrreldes eelmise kvartaliga, mil avati koguni 76 202 uut pensionikontot ja varade maht kasvas 40,7 miljoni euro võrra, huvi III sambaga liitumise vastu raugenud. Eelmise kvartali kontode hüppelise kasvu taga oli eelkõige maksusoodustuste kasutamise võimalus.

Aksiafondide varade maht kasvas 2,87 miljoni euro võrra ja osakuomanike arv 1184 võrra. Võrdluseks tõusis 2020. aasta esimeses kvartalis osakuomanike arv 292 võrra ehk investorite huvi aksiafondide vastu on aastaga märkimisväärselt suurenenud. Kinnisvarafondide varade maht kasvas 1% ehk 2,6 miljoni euro võrra ja osakuomanike arv 719 võrra.

Peamised arengusuunad ja riskid

-
- II samba lahkumisavalduste esimese vooru (01.01.–31.03.2021) lõpuks moodustasid lahkumisavaldused 24% kõikide teise samba fondide kogumahust, olles ligikaudu 1,3 miljardit eurot. Kuigi lahkumisavalduste maht osutus 2020. aastal prognoositust väiksemaks, on sellel siiski oluline mõju pensionifondide portfellidele. Samas on ka lahkumisavaldusi võimalik tühistada kuni üks kuu enne avalduse jõustumist: kuni 31.03.2021 esitatud avaldusi saab tühistada kuni 31.07.2021. Finantsinspektsiooni likviidsuse stressitestide järgi on pensionifondidel head eeldused 2021. aasta septembris piisava likviidsuse tagamiseks.
 - Kinnisvarafondide turul on fondide varade väärtused kasvanud tulenevalt kinnisvara üldisest kallinemisest. Kuna Eesti kinnisvarafondidesse on investeerinud ka mitmed kohustuslikud ja vabatahtlikud pensionifondid, võib hinnatõusu mõju laieneda väljapoole kinnisvarasektorit.

[Investeeringis- ja pensionifondide sektori kvartali ülevaated](#)

Viimati muudetud 20.07.2021